

TURGAY YILDIZ

TARAMA YÖNTEMİYLE HAZIRLANMIŞ

YDS

RUSÇA

СЛОВАРЬ SÖZLÜK

МОТИВАЦИЯ ПРОГРЕСС

САМОСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ

БАЛЛЫ ПРАКТИКА РЕЗУЛЬТАТ

НАСТОЙЧИВОСТЬ САМОДИСЦИПЛИНА

ПРОРЫВ ГОТОВЬСЯ УМНО, А НЕ ДОЛГО

ТВОЙ ПУТЬ К 80+ БАЛЛАМ ЗАПАС

АНАЛИТИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ

Уверенность
Фокус
Успех
Преимущество

Eser Adı: YDS Rusça–Türkçe Sözlük

Hazırlayan: Turgay Yıldız

Editörler: Sonnur Aktay, Sevda Nasradınlı

Türü: Akademik / Dil – Sözlük

Dil: Rusça – Türkçe

Kapsam: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS) kapsamında sık kullanılan Rusça sözcükler, deyimler ve fiil çiftleri (HCB / CB).

Hedef Kitle: Rusça öğrenen öğrenciler, çevirmenler, akademisyenler ve YDS'ye hazırlanan adaylar.

Yayınevi: E-kitap

Yayın Yeri: Kazan, Rusya

Yayın Yılı: 2026

ISBN: [ISBN numarası eklenecek]

Sayfa Sayısı: 200

Boyut: A4 (210 × 297 mm)

Kapak Tasarımı: Turgay Yıldız

Dizgi & Tasarım: Turgay Yıldız

Baskı: Dijital baskı

Turgay Yıldız (1985, Erzincan)

Turgay Yıldız, 2015 yılında Anadolu Üniversitesi Rus Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. 2017 yılında Rusya Kazan Federal Üniversite Yabancılar Rusça Öğretimi bölümünde staj yaptı. 2023 yılında Uzaktan Eğitim YL programını tamamladı. Farklı devlet ve vakıf üniversitelerinde Rusça dersleri yürütmenin yanı sıra 2015 yılından beri Rusça edebiyat çevirileriyle ilgilenmektedir. Yaşamını Rusya'nın Kazan şehrinde sürdürmektedir.

Çevirilerinin bazıları şunlardır: Yevgeni Zamyatin, Biz; Aleksandra Annenskaya, Gogol- Hayatı ve Edebi Çalışmaları; Grigori Petrov, Beyaz Zambaklar Ülkesinde; Kolektif, En Güzel Masallar- Rusça Türkçe Bakışımı; Kolektif, Kısa Masallar-Rusça Türkçe Bakışımı; Boris Akunin, Dekorator; Boris Akunin, Taç Giyme Töreni.

ÖN SÖZ

Yabancı dil olarak Rusça öğrenimi Türk öğrenciler için oldukça zahmetli ve yoğun emek gerektiren bir süreçtir. Çoğunlukla üniversite sıralarında öğrenilmeye başlanan bu dili gerek dilbilgisi gerekse de edebi bağlamda anlamak, çözümlmek bir hayli vakit almakta ve hatta birçok öğrenci bu süreci tamamlamadan pes etme noktasına gelmektedir.

Temel seviyede Rusça öğrenmek, alınan dil eğitimi ya da Rusça dil kurslarıyla sağlanabilse de Rusça YDS söz konusu olduğunda durum daha sistemli ve yoğun çalışmayı gerekli kılmaktadır. Edebiyat, tarih, biyoloji, kimya, siyaset gibi farklı alanlara ait metinlerin yer aldığı bu sınavda, alan bilgisi gerektiren sözcükler ve ileri düzey gramer yapıları için sınav formatına uygun kaynakların hazırlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle hazırlık sürecinde, YDS odağında pratik ve öğretici kaynaklardan yararlanmak son derece önemlidir.

Günümüzde teknolojik imkanlar ve yapay zekâ araçları vesilesiyle bireyler merak ettikleri her bilgiye kolaylıkla ulaşabilmektedir. Bu süreçte en sık kullanılan kaynakların başında sözlükler gelmektedir. Özellikle elektronik sözlüklerle öğrenci yalnızca sözcüklerin değil karmaşık metinlerin çevirisine saniyeler içinde ulaşabilmektedir. Elbette bu sözlükler hız ve teknoloji çağında oldukça yararlı, zamandan tasarruf ettiren kaynaklardır. Ancak bilgi kalıcılığı konusunda ne derece etkili olduğu tartışmaya açık bir konudur.

Bu çalışmanın öncelikli amacı öğrencilere pratik bir kaynak sunmak ve bu kaynakla bilgi kalıcılığını sağlamaktır. Bu noktada öncelikle Rusça YDS odak noktası alınmış ve her sözcük titizlikle seçilmiştir. Sözcükleri seçerken bugüne kadar çıkmış Rusça YDS sınav soruları etrafıca taranmış ve sözlüğe dahil edilen sözcüklerin her sınavda kullanılmış olmasına ayrıca özen gösterilmiştir. Dolayısıyla YDS hazırlanan her bireyin bu sözlükte yer alan sözcükleri bilmesi oldukça önemlidir. Ayrıca sözcüklerin yalnızca Türkçesi verilmemiş, her sözcük için YDS seviyesinde Rusça cümle hazırlanmış ve cümlelerin de Türkçeye çevirisi verilmiştir. Bunu yapmaktaki amaç sözcüğün cümle içindeki kullanımını göstermek ve Rusça YDS bireyin karşılaşacağı cümle yapısını tanımasına olanak sağlamaktır. Son olarak sözlükteki Rusça sözcüklerin her birine vurgu işareti eklenerek bireyin doğru okuma ve konuşma alışkanlığı kazanması hedeflenmiştir. Sonuç olarak bu çalışmanın bir sözlük olmasının ötesine geçerek Rusça öğrenen ve Rusça YDS sınavına hazırlanan her bireyin dil öğrenme sürecinde yararlanacağı bir kaynak niteliği taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Türkiye’de Rusça YDS sınavına yönelik çalışmalar her geçen gün artmaktadır. Mevcut kaynaklarda, sınavda karşılaşılan sözcüklere ilişkin açıklayıcı bilgilere yer verilmekte ve örnek sorular aracılığıyla öğrencilere öğretici bilgiler sunulmaktadır. Ancak şimdiye kadar yapılan Rusça YDS sınavlarında sürekli tekrar eden ve adayların sınava girmeden önce mutlaka öğrenmesi gereken sözcüklere odaklanan özel bir sözlük çalışması henüz yayımlanmamıştır.

Bu bağlamda bu çalışma özgün bir değer taşımakta ve alanında ilk olma özelliği barındırmaktadır. Rusça YDS sınavına hazırlanan bireyler başta olmak üzere, yolu Rusçayla kesişen her dil öğrencinin başvuracağı bu kaynağın ülkemiz akademik camiası için faydalı bir başvuru kaynağı olmasını temenni ediyoruz.

Dr. Öğr. Üyesi Sonnur Aktay
Öğr. Gör. Dr. Sevdâ Nasradınlı
Eskişehir/2025

Bu sözlük, YDS'ye hazırlananlar için özel olarak tasarlanmış, sınav odaklı bir başvuru kaynağıdır. Sadece kelimelerin Türkçe karşılıklarını ezberlemek yerine, başarıyı artıran sistemli bir çalışma düzeni kurmanızı hedefler.

Aşağıdaki adımları izleyerek sözlükten en yüksek verimi alabilirsiniz:

1) Pasif ezberi aktif öğrenmeye dönüştürün.

- Kelimeyi yalnızca okumayın; vurgu işaretine bakın ve kelimeyi yüksek sesle 2–3 kez telaffuz edin.

- Telaffuz–anlam–yazım üçlüsünü birlikte çalışın: doğru vurguyu işaretleyin, kısa bir eş anlam/hatırlatıcı not ekleyin.

2) Cümle odaklı çalışın.

Bu sözlükte her kelime için YDS düzeyinde örnek cümleler bulunur. Her maddede:

- Cümlelerin yapısını inceleyin (bağlaç, edat, çatı, zaman).

- Bilmediğiniz diğer kelimeleri not alın; Türkçe çeviri ile Rusça orijinali yan yana okuyarak kelimenin bağlamını görün.

- Aynı yapıyı kullanarak kısa bir kendi cümlelerinizi yazın; KALICILIK bu adımda oluşur.

3) Tekrar sistemi kurun.

Kalıcı öğrenme düzenli tekrar ister.

- Günlük bir defter veya dijital not tutun; her gün öğrendiğiniz kelimeleri ve örnek cümleleri kaydedin.

- Haftalık/aylık taramalar yapın; unuttuklarınızı öncelik listesine alın.

4) Sınav formatına uyarlayın.

Bu sözlükteki kelimeler ve cümleler, geçmiş Rusça YDS soruları taranarak seçilmiştir.

- Okurken kendinizi bir YDS metni içinde düşünün; neden–sonuç, zıtlık, koşul, amaç ilişkilerini işaretleyin.

- Bu kalıpları içselleştirmek, okuma hızınızı ve anlama kabiliyetinizi belirgin biçimde artırır.

5) Sözlüğü sürekli referans kaynak olarak kullanın.

- Deneme ve geçmiş sınav sorularında karşılaştığınız bilmediğiniz kelimeleri bu sözlükten kontrol edin.

- Sözlükteki cümle kullanımlarını, çözdüğünüz sorulardaki bağlamla karşılaştırın; kelimenin farklı kullanım alanlarını görün.

6) Öğreniminizi dijital içerikle güçlendirin.

Bilginin kalıcılığını artırmak ve öğrendiklerinizi sınav formatında pekiştirmek amacıyla bu sözlüğü interaktif bir dijital platformla zenginleştirdik. Kitabınız, basılı bir kaynak olmanın ötesinde, size özel olarak hazırlanmış çevrimiçi alıştırmalara açılan bir kapıdır. Bu platform sayesinde, sözlükte öğrendiğiniz kelimeleri çoktan seçmeli soru formatında çözerek kendinizi sınavabilir ve YDS pratiğinizi bir üst seviyeye taşıyabilirsiniz.

Dijital içeriğe erişmek için aşağıdaki adımları izlemeniz yeterlidir:

1. Akıllı telefonunuzun kamerasıyla kitabın son sayfasındaki QR kodu okutun.

2. Açılan web sitesine kaydolduktan sonra size özel olarak verilen tek kullanımlık ücretsiz kurs satın alma kodunu ilgili alana girin.

3. Kelime bilginizi test etmeye ve geliřtirmeye hemen bařlayın!

Basılı ve dijital kaynakları bir arada kullanarak oluşturacağınız bu bütüncül çalışma düzeni, kelime dağarcığınızı kalıcı hale getirecek ve sınav başarınıza doğrudan katkı sağlayacaktır.

Unutmayın: Bu sözlük, Rusça YDS'ye hazırlananlar için hedefli ve seçici bir çalışmadır. İçindeki her kelime ve örnek, sınav başarınızı desteklemek için özenle derlenmiştir. Yukarıdaki adımları düzenli uyguladığınızda, sözlükten elde edeceğiniz fayda maksimuma çıkacak; okuma hızınız, bağlam çözümleme beceriniz ve kelime hâkimiyetiniz ölçülebilir şekilde ilerleyecektir.

Bařarılar!

Turgay

İçindekiler

ÖN SÖZ.....	5
A.....	11
Б.....	12
В.....	15
Г.....	32
Д.....	34
Е.....	41
Ж.....	42
З.....	43
И.....	51
К.....	61
Л.....	66
М.....	70
Н.....	76
О.....	90
П.....	109
Р.....	147
С.....	157
Т.....	182
У.....	186
Ф.....	196
Х.....	197
Ц.....	198
Ч.....	199
Ш.....	200
Э.....	200
Ю.....	201
Я.....	201

A

Ака́ция: akasya ağacı

Ака́ция является засухоустойчивым деревом, широко распространённым в тёплых климатических зонах.

Akasya, sıcak iklim bölgelerinde yaygın olarak bulunan kuraklığa dayanıklı bir ağaçtır.

Аллергén: alerjen

Некоторые пищевые продукты содержат потенциальные аллергены, способные вызвать серьёзные реакции у чувствительных людей.

Bazı gıda ürünleri, hassas bireylerde ciddi reaksiyonlara neden olabilen potansiyel alerjenler içermektedir.

Альбатро́с: albatros (bir deniz kuşu türü)

Альбатро́с – крупная морская птица, обладающая уникальной способностью преодолевать большие расстояния без частых взмахов крыльев.

Albatros, sürekli kanat çırpmadan uzun mesafeleri aşma yeteneğine sahip büyük bir deniz kuşudur.

Аритми́я: aritmi (düzensiz kalp atışı)

Аритми́я сердца представляет собой нарушение ритма сердечных сокращений, что может привести к серьёзным осложнениям в работе сердечно-сосудистой системы.

Kalp aritmisi, kalp atış ritminin bozulmasıdır ki, bu da kardiyovasküler sistemde ciddi komplikasyonlara yol açabilir.

Артефа́кт: eser, buluntu

Археологи обнаружили редкий артефакт, относящийся к древней цивилизации, существовавшей на этой территории несколько тысячелетий назад.

Arkeologlar, binlerce yıl önce bu bölgede var olmuş eski bir medeniyete ait nadir bir eser keşfettiler.

Аутоиммунный: otoimmün (bağışıklık sistemiyle ilgili)

Аутоиммунные заболевания развиваются в результате нарушения функционирования иммунной системы, при котором организм атакует собственные клетки и ткани.

Otoimmün hastalıklar, bağışıklık sisteminin işleyişinin bozulması sonucu vücudun kendi hücre ve dokularına saldırmasıyla gelişir.

Б

Бабочка: kelebek

Бабочка играет важную роль в экосистеме, способствуя опылению множества цветковых растений.

Kelebek, birçok çiçekli bitkinin tozlaşmasını sağlayarak ekosistemde önemli bir rol oynar.

Балансёр: Dengeleyici, denge kolu

Балансёр в механических системах используется для равномерного распределения нагрузки и предотвращения колебаний.

Mekanik sistemlerde dengeleyici, yükün eşit şekilde dağıtılması ve titreşimlerin önlenmesi için kullanılır.

Бдительность: dikkat, uyanıklık

Бдительность водителя является ключевым фактором безопасности на дороге.

Sürücünün dikkati, yoldaki güvenliğin temel faktörlerinden biridir.

Бегемот: su aygırı

Бегемот – одно из крупнейших млекопитающих Африки, обитающее вблизи пресноводных водоёмов.

Su aygırı, tatlı su kaynaklarının yakınında yaşayan Afrika'nın en büyük memelilerinden biridir.

Безвозмездный: ücretsiz, karşılıksız

Организация оказывает безвозмездную юридическую помощь социально незащищённым слоям населения.

Kuruluş, sosyal açıdan dezavantajlı gruplara ücretsiz hukuki yardım sağlamaktadır.

Бездарный: yeteneksiz

Критики назвали его последнюю работу бездарной и лишённой художественной ценности.

Eleştirmenler, onun son eserini yeteneksiz ve sanatsal değerden yoksun olarak nitelendirdi.

Беседа: sohbet, konuşma

Научная беседа между экспертами способствовала обмену знаниями и новым открытиям.

Uzmanlar arasındaki bilimsel sohbet bilgi alışverişine ve yeni keşiflere katkı sağladı.

Бескоры́стный: çıkar gözetmeyen

Настоящая дру́жба осно́вана на бескоры́стной подде́жке и взаимопони́мании.

Gerçek dostluk, çıkar gözetmeyen destek ve karşılıklı anlayış üzerine kuruludur.

Бескра́йний: uçsuz bucaksız

Бескра́йние стéпи простира́лись до само́го горизóнта.

Uçsuz bucaksız bozkırlar ufka kadar uzanıyordu.

Беспоко́йство: endişe, huzursuzluk

Рéзкое изменéние эконóмической ситуáции вызвало́ беспокойство́ среди́ инвесторов.

Ekonomik durumdaki ani değişiklik yatırımcılar arasında endişeye yol açtı.

Бессóнный: uykusuz

Учёный провёл бессóнные нóчи в лаборáтории, рабóтая над своим открýтием.

Bilim insanı, keşfi üzerinde çalışırken laboratuvarda uykusuz geceler geçirdi.

Беру́щий: alan, tutan

Беру́щий на себя́ ответствéнность лóдер спосо́бен вестí коллектíв к успéху.

Sorumluluk alan bir lider ekibini başarıya ulaştırabilir.

Бíтум : bitüm asfalt

Бíтум широко́ применя́ется в доро́жном стро́ительстве благода́ря своéй прóчности и водонепроница́емости.

Bitüm, dayanıklılığı ve su geçirmezliği nedeniyle yol yapımında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Блі́жний Востóк: Orta Doğu

Блі́жний Востóк игра́ет стратегі́ческую роль в мировóй эконóмике благода́ря крупным запáсам не́фти и га́за.

Orta Doğu, büyük petrol ve gaz rezervleri nedeniyle küresel ekonomide stratejik bir rol oynamaktadır.

Болéть: hasta olmak, taraftar olmak

Учёные исслéдуют нóвые мéтоды лечéния для люде́й, болéющих хроні́ческими заболéваниями.

Bilim insanları, kronik hastalıkları olan bireyler için yeni tedavi yöntemlerini araştırmaktadır.

Большинствó : çoğunluk

Большинствó населéния поддер́живаёт проведéние реформ в систéме образовáния.

Nüfusun çoğunluğu, eğitim sistemindeki reformların uygulanmasını desteklemektedir.

Боятся, как бы ... не ...: ... (olmasından) korkmak

Экономисты боятся, как бы резкое падение цен на нефть не привело к кризису.
Ekonomistler, petrol fiyatlarındaki ani düşüşün krize yol açmasından korkuyorlar.

Бракованный: kusurlu, hatalı

На заводе проводится тщательная проверка продукции, чтобы исключить бракованные изделия.
Fabrikada, kusurlu ürünleri elemek için titiz bir kalite kontrol süreci uygulanmaktadır.

Брать / взять: almak

Исследователи решили взять за основу теорию, предложенную их предшественниками.
Araştırmacılar, selefleri tarafından önerilen teoriyi temel almaya karar verdiler.

Брать / Взять своё начало: kökenini almak

Эта традиция берёт своё начало в глубокой древности.
Bu gelenek, kökenini çok eski zamanlardan almaktadır.

Брать / взять себя в руки: kendini toparlamak

После серии неудач компании удалось взять себя в руки и восстановить позиции на рынке.
Bir dizi başarısızlıktan sonra şirket kendini toparlamayı ve pazardaki konumunu yeniden elde etmeyi başardı.

Бурение: delme, sondaj

Современные технологии бурения позволяют добывать нефть с больших глубин.
Modern sondaj teknolojileri, derinlerden petrol çıkarılmasına olanak tanımaktadır.

Бурно: hızlıca, şiddetle

Экономика страны бурно развивается благодаря притоку иностранных инвестиций.
Ülkenin ekonomisi yabancı yatırımların akışı sayesinde hızla gelişmektedir.

Бурный: fırtınalı, coşkulu, hızlı gelişen

Бурный научно-технический прогресс привёл к кардинальным изменениям в обществе.
Hızlı bilimsel ve teknik ilerleme toplumda köklü değişimlere yol açtı.

Буря: fırtına

Буря, разразившаяся ночью, нанесла значительный ущерб прибрежным районам.
Gece patlak veren fırtına, kıyı bölgelerine büyük zarar verdi.